

5. voer niet te dicht langs drukke wegen.
 6. voer regelmatig en zorg ervoor dat er altijd wat te vinden is.
 7. zorg ervoor dat de voederplank buiten bereik is van katten en dat hij in de buurt van wat hoge beplanting staat, zodat de vogels bij mogelijk gevaar een uitwijkmogelijkheid hebben.
 8. maak het voerhuisje regelmatig schoon, dit om te voorkomen dat het een haard van allerlei ziekten wordt.
 9. zorg ervoor dat het voer gevarieerd is, brood vult wel, maar geeft niet voldoende energie.
 10. stop zeker op tijd met voeren, eind maart begin april. Jonge vogels die dan geboren worden moeten met natuurlijk voedsel grootgebracht worden, anders zullen zij zeker sterven.
- Tegenwoordig kun je in de meeste dierspeciaalzaken complete maaltijden kopen om aan de vogels buiten te voeren. Van vetbolletjes, pindanetjes tot compleet uitgebalanceerd gemengd onkruidzaad.
- Het is natuurlijk ook allemaal vrij gemakkelijk zelf te maken, wat oud frituurvet warm maken, wat zaad er doorheen mengen, af laten koelen en men heeft een pracht van een vetbol die je in de boom kan hangen. Ook een snoer van aan elkaar geregen ongepelde pinda's zorgt zeker voor succes, vooral mezen weten vaak heel behendig de pinda's eruit te pikken.
- In elke tuin of op vrijwel elk balkon weten de vogels

voer te vinden. Een leuke bijkomstigheid van het voeren is dat je de vogels vaak heel goed van dichtbij kunt bekijken en dat vanuit een lekker verwarmde kamer met een lekkere kop koffie erbij.

Vogeltrek over zee

Tijdens de sterntrek, afgelopen najaar, zijn weer vrij grote aantallen sterns per uur waargenomen, vooral Noordse Sterns en Visdieven, maar ook Grote Sterns, Dwergsterns en Zwarte sterns.

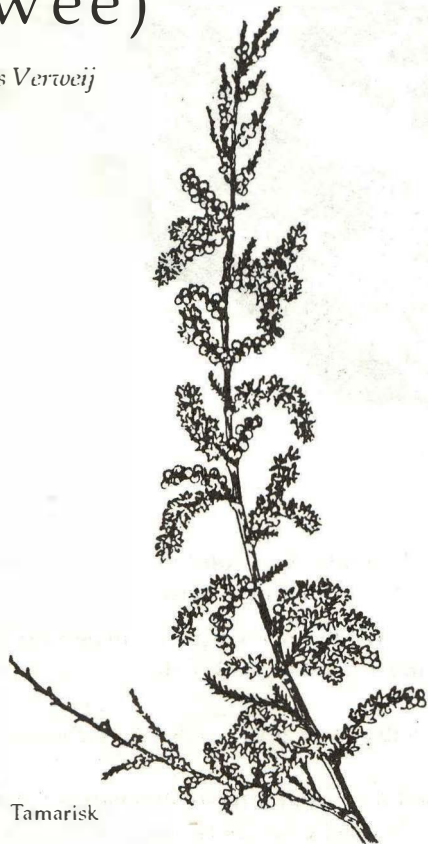
Omdat het verschil tussen een Noordse Stern en een Visdief op grote afstand niet of nauwelijks te zien in worden deze soorten in de regel genoteerd als "noordse dief".

Dat de aantallen zogenaamde "noordse dieven" op goede trekdagen hoog kunnen oplopen blijkt wel uit de volgende cijfers. De hieronder gegeven aantallen zijn geteld in één uur, een uurtotaal.

22 augustus: 653 exemplaren, 29 augustus: 290 exemplaren, 14 september: 287 exemplaren en 21 september: 156 exemplaren. Het uurtotaal-record van de "noordse dief" is vorig jaar augustus waargenomen, met 3600 exemplaren over zee in één uur.

Belevenissen in de Camargue (deel twee)

Kees Verweij

Tamarisk

In de vorige aflevering van De Strandloper (nr.3, september 1993) heb ik voornamelijk gesproken over de vogels, die we in mei jl. hebben aangetroffen in dit prach-

tige reservaat in Zuid-Frankrijk aan de monding van de Rhône.

Ditmaal wil ik wat nader ingaan op de bijzondere plantenwereld in deze omgeving. Het mediterrane klimaat (vochtige winters en hete zomers) biedt aan een groot aantal voor ons onbekende soorten bijzondere mogelijkheden. Reeds in de nabijheid van onze camping, vlak tegen het strand gelegen nabij het stadje Les Saintes Maries de la Mer, kwamen we verschillende opvallende soorten tegen. Zo bloeide vlak tegen het strand op verschillende plaatsen de Zeekamille, die wat lijkt op onze kamillesoorten, maar toch duidelijk opvalt door zijn grote gele margrietachtige bloemen. Langs de paden groeide de forse Mariadistel, die bij ons soms gekweekt wordt. Kenmerkend zijn de glanzend groene, op de nerven witgemarmerde bladeren met stevige gele stekels.

Met een beetje geluk tref je nabij het strand ook de Strandviolier aan, die wat lijkt op onze Zeeraket, maar veel grotere bloemen heeft. Verder trokken diverse klaversoorten onze aandacht zoals bijvoorbeeld de laag over de grond kruipende Zeerupsklaver, met zijn grijs-groene viltige blaadjes.

Karakteristieke planten voor de uitgebreide zilte lagunes, die vlak achter het strand liggen zijn de Gele melde, een ganzevoetachtige en Zeekraal. Op wat hogere gedeelten is er plaats voor struikgewas, dat voornamelijk uit Tamarisken bestaat, een struik die bij

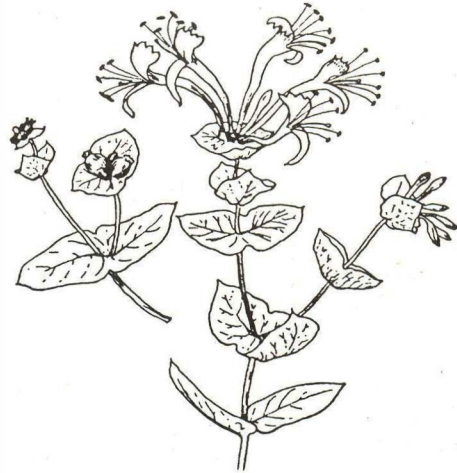
ons ook weleens langs wegbermen wordt aangeplant. Hier en daar staan ook enorme Vijgenstruiken. Langs de wegen tussen de lagunes en meren groeiden verschillende voor ons toch wel opmerkelijke planten. Een opvallende grassoort is de Hazestaart met z'n bijna bolvormige pluimen. Bij ons wordt zij wel als siergras gekweekt. Vele planten zijn toch wel herkenbaar, zij het dat zij qua kleur en vorm afwijken van bij ons groeiende soorten. Enkele voorbeelden zijn de Kretenzische hondstong, de Blauwe morgenster, het Blauwe guichelheil en de *Lonicera implexa*, een kamperfoeliesoort met tegenover elkaar zittende bladeren. Ook vind je daar planten die bij ons zijn ingevoerd, maar daar van nature thuishoren, zoals de Kuifhyacint en de Pijpbloem. Beide laatste planten zijn via fazantenvoer en kruidenteelt bijvoorbeeld ook in de Amsterdamse Waterleidingduinen terecht gekomen.

In het heuvelland van Les Baux, ook wel Les Alpilles genoemd, troffen we vele andere karakteristieke planten aan. Zoals ik al in de vorige aflevering heb aangegeven gaat het hier om een indrukwekkend, grillig kalkachtig heuvellandschap, ongeveer 10 kilometer ten noorden van de Camargue gelegen.

Door de betrekkelijk overvloedige regenval, die aan onze aankomst in dit gebied vooraf was gegaan, waren deze heuvels getooid met een ware bloemenzee. Opvallend waren grote toeven vlasbloemen, die overal met heldere witte, gele en lichtblauwe bloemen stonden te bloeien. Daartussen bloeide de Bieslelie met z'n tere lichtblauwe bloemen. Ook vele struiken stonden daar in volle bloei zoals de Rozemarijn en diverse soorten Zonneroosjes met zowel grote roze, witte als gele bloemen. Bij ons kennen we slechts enkele bremsoorten, maar de verscheidenheid aan bremsoorten is daar ontegenzeggelijk groter. Bijna alle stonden ze daar met rijke gele bloemtrossen te bloeien.

Het zou te ver voeren hier alle planten te beschrijven, die we in en rond de Camargue hebben gezien. Toch wil ik hier nog een speciale soort vermelden, die parasi-

teert op de Zonneroosjes n.l. de Roze hypocist, die als een dicht kussentje met tal van lichtgekleurde bloemen tegen de steenachtige bodem aangedrukt zit. Ook komt daar de Gele hypocist voor, maar deze hebben we niet gezien.

Lonicera implexa, een typische Kamperfoelie uit het Middellandse Zeegebied

Als laatste wil ik nog even de aandacht vestigen op de vele wolfsmelkachtigen, die daar voorkomen. Deze wolfsmelkachtigen zijn familie van kamerplanten als Christusdoorn en de Kerstroos. Bij beschadiging druip er wit melksap uit de plant. Een bijzonder forse soort, die wij daar aantroffen, was de Staakwolfsmelk, die o.a. in het gebied van de Crau overvloedig voorkomt. Voor al deze, voor ons niet alledaagse soorten heeft men soms fraaie Nederlandse namen weten te bedenken. Wat vindt u van het Stekelig stereoogje, het Krui-pend galoogje, de Sodomsappel en de Kuisheidsstruik? Dergelijke plantensoorten moeten wel tot ieders verbeelding spreken.

Stichting Vogelasiel Noordwijk

Albert van der Werf

Verslag tweede kwartaal 1993

Het gansje dat op 20 mei bij mij thuis werd afgeleverd is een verhaal apart. Al een jaar of vijf broedde er een paartje ganzen bij de Duinsloot in Noordwijkerhout. Tot dit jaar echter zonder succes. Dit jaar werd echter het initiatief genomen om de zaak eens nauwkeuriger te bekijken en alle eieren bleken onbevrukt. Er werden wat bevruchte eieren bij een ander paartje ganzen weggehaald en na verloop van tijd werden er drie kleintjes geboren. Eén van hen was echter zo goochem om tussen een boot en de beschoeiing klem te komen te zitten en bijna te verdrinken.

Na een paar dagen was het beestje weer aardig opgeknaapt en kon eigenlijk wel weer terug naar zijn familie. Maar zouden ze hem nog accepteren? Wonder boven wonder werd hij weer opgenomen in de familie en nu

zwemmen er drie bijna volgroeide jonge ganzen rond in de Duinsloot.

Overigens stond het tweede kwartaal weer bijna geheel in het teken van de jonge vogels. Gezien de resultaten met het grootbrengen van jonge zangvogels wil ik er nogmaals op wijzen dat het het beste is om jonge Merels, Spreeuwen, mussen, mezen etc. zoveel mogelijk te laten zitten waar ze zitten; de ouders zijn meestal in de buurt en kunnen de jongen veel beter en completer voeren dan wij. Een nest net uitgekomen Heggemussen of Koolmezen is voor ons een bijna onmogelijke opgave om groot te brengen.

Voor een Knobbelzwaan, die bij de Uitwatering in Katwijk op het strand zat en door vier man politie werd begeleid, liep het goed af. Een week later kon hij weer worden gelost. Ook een Jan van Gent, gevonden bij de Duindamseslag, kon, na enkele weken revalidatie sa-